

ΜΗΧΑΝΑΙ — ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΙ

Τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Τ. ΜΙΡΚΟΥ

Εις τὰς ἀρχὰς τῆς δεκαετίας τοῦ 1960, ἡ Ράντ Κορπορέϊσιον ἀνέλαβε, κατόπιν παραγγελίας τῆς Κυβερνήσεως τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, νὰ ἐτοιμάσῃ μίαν μελέτην περὶ τῆς προόδου τοῦ ἀνθρωπίνου γένους κατὰ τὸ ἔτος 2.000. "Ἐνα ἀπὸ τὰ πορίσματα τῆς ἑκθέσεως, δημοσιεύθεν τὸ 1964, ἦτο ὅτι αἱ ἡλεκτρονικαὶ μηχαναὶ διδασκαλίας θὰ εἰναι εἰς εὐρεῖαν χρῆσιν μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1971 καὶ 1977. Σήμερον, μετὰ ἔξ ἔτη, παρουσιάζει ἐνδιαφέρον νὰ ἔξετάσωμεν ἐὰν τὰ γεγονότα ἐπηλήθευσαν αὐτὴν τὴν πρόβλεψιν.

Πρὸς τὸ παρὸν πολλαὶ ὑπὸ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ κόσμου χρησιμοποιούμεναι μηχαναὶ εἰναι τροποποιημένοι τύποι τῆς μηχανῆς διδασκαλίας. Πάντως, ἡ ἀληθῆς μηχανὴ διδασκαλίας ἐσχεδιάσθη τόσον διὰ νὰ ἐμφανίζῃ νέον ὑλικὸν διδασκαλίας εἰς τὸν σπουδαστὴν ὅσον καὶ διὰ νὰ δοκιμάζῃ τὰς γνώσεις του περὶ αὐτοῦ. Μία τοιαύτη μηχανὴ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ ἔξ ίσου καλῶς διὰ διδασκαλίαν κατ' ἄπομον ἡ καθ' ὅμιλους.

"Ἡ ἐν λόγῳ μηχανὴ λειτουργεῖ θέτουσα ποικίλα ἐρωτήματα κατὰ τρόπου προοδευτικὸν ἀπὸ τὰ εὔκολα πρὸς τὰ δυσκολώτερα. Δεδομένου δὲ ὅτι δὲν προχωρεῖ εἰς τὴν ἐπομένην ἐρώτησιν ἐὰν ὁ ποιούμενος χρῆσιν δὲν ἀπαντήσῃ ὅρθῶς, δύναται καὶ ὁ ἕιδος ὁ σπουδαστῆς νὰ ἐκτιμήσῃ τὸν ρυθμὸν ἐκμαθήσεως. "Αν καὶ προσφέρῃ τεραστίας δυνατότητας χρησιμοποιήσεώς της εἰς πανεπιστήμια ποὺ παρουσιάζουν ὑπερπληθώραν φοιτητῶν καὶ ἔλλειψιν διδακτικοῦ πρωσπικοῦ, αἱ μηχαναὶ διδασκαλίας δὲν δύνανται νὰ ἀντικαταστήσουν πλήρως τοὺς καλυτέρους διδασκάλους. Πράγματι, μόνον τὸ ὑψηλῆς καταρτίσεως εἰς τὴν ἐπειργασίαν τῶν στοιχείων προσωπικὸν δύναται νὰ χειρισθῇ τὴν συγκέντρωσιν καὶ μετάδοσιν ὑλικοῦ εἰς τὴν ἀπαιτούμενην ὑπὸ τῶν μηχανῶν διδασκαλίας κλίμακα.

Περὶ τὸ 1975, τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Καλιφορνίας ἐλπίζει ὅτι θὰ ἔχῃ ἐν λειτουργίᾳ ἔνα πλήρως αὐτοματοποιημένον κέντρον διδασκαλίας, προσορίζόμενον νὰ ἔξυπηρετῇ 25.000 σπουδαστὰς οἰανδήποτε ὥραν τῆς ημέρας ἢ τῆς νυκτός. "Ο σπουδαστῆς ἀφοῦ λάβει θέσιν εἰς μίαν εἰδικήν ἔδραν ἐφωδιασμένην μὲ τὴν ιδικήν της συσκευὴν συνδέσεως μὲ τὸν ἡλεκτρονικὸν ὑπολογιστήν, θὰ δώσῃ εἰς αὐτὴν τὰ στοιχεῖα τῆς ταυτότητός του καὶ θὰ γνωστοποιήσῃ τὴν σειράν μαθημάτων ποὺ ἔπιθυμει. "Ο ἡλεκτρονικὸς ὑπολογιστής εἴτε θὰ προβῇ εἰς τὴν ἔρχης διδασκαλίαν, εἴτε θὰ τὴν συνεχίσῃ ἀπὸ τὸ προηγούμενον μάθημα.

Προβλήματα καὶ ἔρωτήσεις θὰ ἐμφανίζωνται ἐνώπιον τοῦ σπουδαστοῦ ἐπὶ μιᾶς ὀθόνης ὑπὸ τὴν μορφὴν ἀριθμῶν, γραμμάτων καὶ σχεδίων. Ὁ σπουδαστής, χρησιμοποιῶν μίαν εἰδικὴν γραφιδανθὰ δύναται νὰ δίῃ τὰς ἀπαντήσεις του αἱ ὄποιαι θὰ ἐμφανίζωνται ἀμέσως ἐπὶ τῆς ὀθόνης.

Ταυτοχρόνως, δὲ ἡλεκτρονικὸς ὑπολογιστής θὰ βοηθῇ τὸν σπουδαστὴν ὥστε νὰ κρίνῃ ἀμέσως αὐτὸς ὁ ἴδιος τὴν ὀρθότητα τῆς ἀπαντήσεώς του.

Π.χ. δὲ κομπιοῦτερ εἰναι δυνατὸν νὰ δείξῃ ὅτι μία γέφυρα κατασκευασθεῖσα ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀπαντήσεων ἐνὸς σπουδαστοῦ θὰ πρέπει νὰ καταρρεύσῃ, ἢ ὅτι, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς δοθείσης θεραπευτικῆς ἀγωγῆς ὁ ἀσθενής θὰ πεθάνῃ. Ἐξ ὅλων αὐτῶν καθίσταται προφανές ὅτι ὑπάρχουν δυνατότητες χρησιμοποιήσεως αὐτῶν τῶν ἡλεκτρονικῶν μηχανῶν τόσον διὰ πρακτικούς, ὅσον καὶ δι᾽ ἐκπαιδευτικούς σκοπούς.

Παραλλήλως, πέραν τῆς ὑποβοηθήσεως τῆς προόδου τοῦ σπουδαστοῦ μὲ τὸν ρυθμὸν ποὺ αὐτὸς ἐπιθυμεῖ, παρέχει εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλας εὐχερείας, ὅπως βελτιωμένας σειράς μαθημάτων, ἐμπειρίαν εἰς τὸν τρόπον λειτουργίας τοῦ ἡλεκτρονικοῦ ὑπολογιστοῦ κλπ. Τὰ προγράμματα διδασκαλίας θὰ ἀφοροῦν κατ’ ἀρχὴν εἰς τὴν ἀπόκτησιν τῶν βασικῶν ἀρχῶν καὶ σχέσεων. Ἡ ἐκμάθησις τῶν διαφόρων στοιχείων (λ.χ. πινάκων, καταστάσεων κλπ.) δὲν θὰ εἰναι ἀπαραίτητος ἐφ’ ὅσον αἱ μεταβολαὶ αὐταὶ θὰ παρέχωνται ἔτοιμοι καὶ ἐφ’ ὅσον, βραδύτερον, δὲ σπουδαστής θὰ δύναται νὰ χρησιμοποιῇ τὴν «μνήμην» τοῦ κομπιοῦτερ. Αἱ τελικαὶ ἔξετάσεις καὶ δοκιμασίαι, αἱ ὄποιαι ἀποτελοῦν σήμερον ἀντικείμενον ἐντόνου ἀντιγνωμάτων, θὰ καταστοῦν τελείως ἄχρηστοι. Τὸ ἀπλοῦν γεγονός ὅτι ἔνας φοιτητής ἐπέτυχε νὰ φθάσῃ εἰς τὸ τέλος ἐνὸς προγράμματος θὰ εἰναι πλήρης ἀπόδειξις ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ θέματος γνώσεις του εἶναι ἐπαρκεῖς.

Ἐκτὸς αὐτῶν οἱ ὄποιοι προετοιμάζουν τὰς σειρὰς τῶν μαθημάτων, ἔνας μόνον καθηγητής θὰ ἐπαρκῇ διὰ τὴν ὄλην ἐργασίαν. Ἡ ἀποστολή του θὰ περιορίζεται εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς προόδου ἑκάστου φοιτητοῦ καὶ τὴν συμπαράστασίν του κατὰ τὰς ἀτομικὰς δυσκολίας των. Βελτιώσεις εἰς τὰς σειρὰς τῶν μαθημάτων θὰ εἰναι δυναταί, ἐπὶ τῇ βάσει ὑποδείξεων τῶν φοιτητῶν.

Τέλος, ἡ εἰς τὰ γραφεῖα τῶν ἐπιχειρήσεων ἐγκατάστασις τῶν ἀνωτέρω ἡλεκτρονικῶν μηχανῶν θὰ ἀποτελέσῃ ἔνα μέσον παροχῆς συνεχοῦς καὶ προηγμένης ἐκπαιδεύσεως, ἡ ὄποια καθίσταται δλονὲν περισσότερον ἀπαραίτητος εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ἐπαγγέλματα. Πράγματι, δὲν εἶναι μακράν ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὄποιαν αἱ πληροφορίαι θὰ εἰναι καταλλήλως «συσκευασμέναι» καὶ ἔτοιμοι πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ κάμουν χρῆσιν αὐτῶν, ὅπως συμβαίνει μὲ τὸ νερό, τὸ ὑγραέριον, τὸν ἡλεκτρισμὸν καὶ τὸ τηλέφωνον.